

ONTMOETINGEN MET VINCENT

bewondering, die trouwens ook op meer plaatsen in zijn brieven tot uiting komt.⁹ Het is ondenkbaar, dat een ontmoeting met Thijs, — wiens persoonlijkheid immers op ieder, die met hem in aanraking kwam een diepen indruk maakte, — niet in de talrijke brieven uit die dagen zou zijn vermeld. In 1877 ging Thijs naar Londen.

Als Hartrick Vincent bezoekt in 1886 en begin '87 toont deze hem de gekregen etsen. Nu weten wij, dat Thijs, behalve een klein etsje in zijn Haagschen tijd, geen etsen gemaakt heeft, voordat hij in de eerste jaren in Londen op aandrang van Cottier weer met de „etselarij” begon.

De eenige mogelijkheid, dat Vincent etsen van Thijs zou hebben gekregen is deze, dat zij elkaar ontmoet hebben bij een der — weinige — reizen, die Thijs met Cottier of Wisselingh naar het continent maakte, en waarbij Thijs als adviseur optrad.¹⁰ Dat zij toen bij Goupil Theo en bij Theo Vincent ontmoetten, is volstrekt niet vreemd. Daar de broers toen samenwoonden, was er voor correspondentie geen aanleiding en zodoende is de herinnering van Hartrick inderdaad de bevestiging der overlevering, dat de twee merkwaardigste kunstenaars, die de Nederlandsche 19de eeuw heeft opgeleverd, met elkaar in aanraking geweest zijn.

Bij die aanraking stonden twee generaties tegenover elkaar, wier opvattingen wel hemelsbreed verschilden. Wij kunnen begrijpen hoe Vincent, — gedachtig aan den eerbied en de bewondering voor Thijs, die hij uit Holland en zijn jonge jaren had medegebracht, den toen 50-jarigen meester genaderd zal zijn; maar hoe zal Thijs gezien hebben naar den teekenaar van de litho „Sorrow” of naar den schilder van de „Romans Parisiens” of het „Gezicht op Montmartre”? Zou er inderdaad bij dat gesprek plaats geweest zijn voor een vraag om raad ten opzichte van den te volgen weg? Was er op dat oogenblik nog wel eenige mogelijkheid voor Vincent om een antwoord uit te lokken, als het volgens de overlevering door Thijs gegevene? En zou Thijs, als hij éénigen indruk gekregen had van Vincent's felle bewogenheid in dezen Parijschen tijd, zulk een antwoord over zijn lippen hebben kunnen krijgen? Is het wel een kunstenaars-antwoord aan een kunstenaar?

Terwijl dus de ontmoeting tusschen Vincent en Thijs verlegd wordt naar een latere periode, waarin het antwoord der overlevering onmogelijk wordt, dienen wij deze zelf toch nog even nader te onderzoeken. Een der weinigen nu, die nog vele herinneringen hebben aan gesprekken met Thijs, is de heer W. J. G. van Meurs, die ook nog in het bezit is van een groot aantal brieven van den kunstenaar. In een dezer brieven nu vinden wij deze passage: „painters must be material and if they cannot be material, they better take a rope and hang themselves”; en de heer Van Meurs herinnert zich, dat Maris hem in een